

Општина Доњевац

Стратегија за унапређење положаја Рома у општини Доњевац за период од 2018. – 2023. године

ДОЉЕВАЦ, ФЕБРУАР 2018. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ

I	УВОД	3
II	АНАЛИЗА ТРЕНУТНЕ СИТУАЦИЈЕ	4
1.	ОПШТИНА У БРОЈКАМА	6
1.1.	ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ	6
1.2.	Економски развој	7
1.2.1.	Становништво, образовање и квалитет живота	10
2.	Економски прогрес	12
2.1.	Тренутна ситуација	12
2.1.1.	Пољопривреда	12
2.1.2.	Грађевинарство	14
2.1.3.	Трговина	14
2.1.4.	Предузетништво	14
2.1.5.	Туризам	15
III	ОПИС СТАЊА У РОМСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ	16
IV	SWOT АНАЛИЗА	20
V	РЕКАПИТУЛАЦИЈА ДЕФИНИСаниХ ПРИОРИТЕТА, ЦИЉЕВА, ПРОГРАМА И ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА	23
VI	АКЦИОНИ ПЛАН	26

На основу члана 16. став 1, тачка 34. и члана 37. став 1. тачка 7. и 30. Статута општине Доњевац, (Сл. лист града Ниша, број 69/2008, 89/2010, 14/2012 32/12, 70/12, 57/13, 9/14, 26/15, 99/15 и 100/16),

Скупштина општине Доњевац на седници одржаној дана 09.03.2018. год. донела је

Стратегију за унапређење положаја Рома у општини Доњевац за период од 2018. – 2023. године

I– УВОД

Основни циљ Стратегије за унапређење положаја Рома у општини Доњевац за период од 2018. – 2023. године је да допринесе развоју мера и активности на основу којих се сузбија сиромаштво код Рома и Ромкиња, односно стварају услови за пун приступ остваривању људских права лица ромске националности.

Поред тога, разлози због којих се доноси ова Стратегија произилазе из потребе да се створе предуслови за остваривање поменутих стратешких циљева, и то да се: успоставе механизми за спровођење, планирање, праћење и унапређење усвојених мера и активности, развију капацитети и одговорност органа државне управе и локалне самоуправе да се ефикасно старају о остваривању и заштити права лица ромске националности.

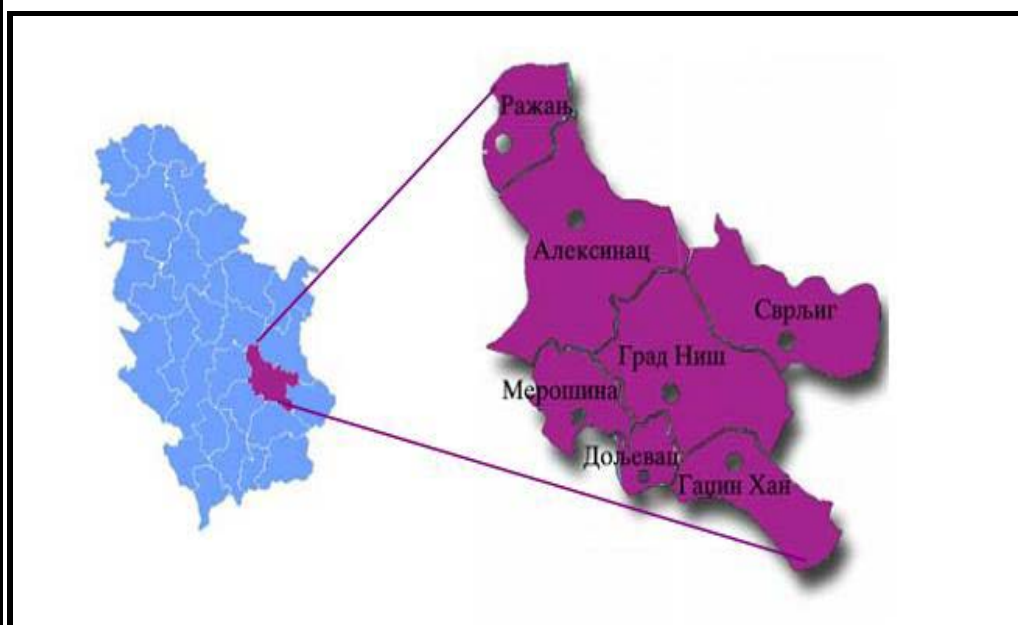
Примарни корисници Стратегије су грађани и грађанке ромске националности, али не треба занемарити чињеницу да се стратешким мерама ствара простор за постепено, али **сигурно и трајно елиминисање друштвене неједнакости и сиромаштва** као феномена који оптерећују политички, економски, социјални и финансијски систем. Поред тога, развијањем капацитета у јавном систему и у локалним самоуправама за спровођење инклузије Рома и Ромкиња доприноси се укупним људским, стручним и инфраструктурним условима за развој ширих инклузивних јавних политика.

II - АНАЛИЗА ТРЕНУТНЕ СИТУАЦИЈЕ

Општина Дољевац је општина Нишавског округа у југоисточној Србији. Општина Дољевац заузима површину од 121 км² на којој, према прелиминарним резултатима пописа из 2011. године, у 16 насеља, 5.367 домаћинстава, живи 18.463 становника. По површини долази у ред најмањих општина у Србији што са бројем становника и густином насељости није случај. Са просечом густином од 158 становника по једном км² сврстава се у ред густо насељених подручја и општина.

Дољевачка општина се граничи територијом града Ниша и општинама Гаџин Хан, Лесковца, Житорађе и Мерошине.

НИШАВСКИ ОКРУГ

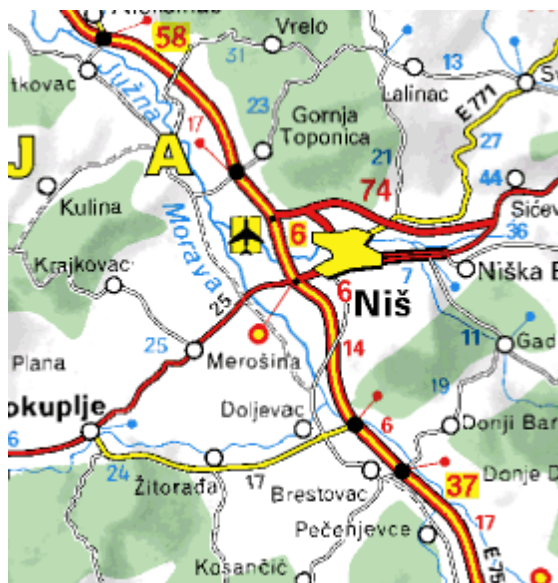

Центар општине је насеље Дољевац. Поред насеља Дољевац у општини постији још 15 насељених места:

Белотинац	Мекиш	Ђурлина
Клисура	Орљане	Чапљинац
Кнежица	Перутина	Чечина
Кочане	Пуковац	Шаиновац
Малошиште	Русна	Шарлинац

Географски - територија општине Дољевац обухвата део плодне јужноморавске долине између градова Ниша и Лесковца, односно јужни део Нишке и северни део Лесковачке котлине, које су њеном средишњем делу повезане познатим Корвинградским теснацом. Овај интересантан природни пролаз кроз који се провлаче Јужна Морава, железничка пруга и друге саобраћајнице, чине најистуренији обронак планине Селичевце, на коме се налазе остаци древног средњовековног града Копријана, у народу званог Корвинград, са источне и омање брдо Кумига, на чијем се врху налази још старија, више пута рушена и обнављана, црква св. Јована, са западне стране. Својим положајем, изгледом и старином два споменика доминирају широм околином, из далека привлаче пажњу и пркосе времену.

На западу је дољевачко подручје широко отворено према Топлици и Добричу, захватајући југоисточне плодне таласасте делове овог познатог поља, док на истоку просторно мањи део општинског атара чине питоме падине и планински делови Селичевце.

Дољевац са околином има веома повољан саобраћајно - географски положај. Централним делом општине, од севера према југу, пролазе главна железница и друмска магистрала Београд - Ниш - Солун - Атина, а преко њих је директно укључена у мрежу међународног саобраћаја.

У Дољевцу се, од главне железничке пруге, одваја пруга која долином Топлице води према Косову и Метохији, а ту се од главне друмске магистрале, такође одваја пут у истом правцу, а даље према Црној Гори и Јадранском мору. Кроз насеља општине од Ниша према Лесковцу, пролазе још два за локални и међуградски саобраћај, врло важна пута. Један пут је део некада главне друмске саобраћајнице Београд-Ниш-Скопље, а други је део траке старог ауто пута од Дољевца до Ниша.

Од ових путева гранају се асфалтни путеви до свих насељених места општине и шире околине, тако да су сва насеља саобраћајно добро повезана са седиштем општине, околним градовима и суседним општинама.

1. ОПШТИНА У БРОЈКАМА

1.1 ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Укупан број становника општине Доњевац, по попису из 2011. године износи 18463 од чега 9460 мушкараца и 9003 жена.

ПРЕЛИМИНАРНИ РЕЗУЛТАТИ 2011. ГОДИНА

Редни број	Насеље	Број становника
1.	Белотинац	1244
2.	Доњевац	1657
3.	Клисура	153
4.	Кнежица	526
5.	Кочане	1451
6.	Малошиште	2835
7.	Мекиш	1076
8.	Орљане	1479
9.	Перутина	175
10.	Пуковац	3864
11.	Русна	404
12.	Ђурлина	184
13.	Чапљинац	922
14.	Чечина	726
15.	Шајиновац	898
16.	Шарлинац	869
	ОПШТИНА ДОЊЕВАЦ	18463

У овом периоду испољавају се миграциона кретања у већем обиму и у оквиру општине, а одвијају се у правцу исељавања из једних и насељавања у друга насеља, највише по месту рада или због бољих услова за живот.

Територијална јединица	Становиштво укупно			Пораст или пад броја становника 1991-2002		
	1991.	2002.	2011.	укупно	Просечно годишње	Просечан годишњи пад на 1000 становника
Република Србија	7576837	7498001	7186862	-78836	-7167	-1.0
Нишавски округ	389838	381757	376319	-8081	-735	-1.9
Општина Доњевац	18389	19561	18463	-682	-62	-9,1

Општина Доњевац, има озбиљних проблема са депопулацијом – одливом становништва.

Упоредни приказ броја становника по годинама и по свим насељеним местима у Попису, 2011.година

	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Белотинац	1129	1223	1301	1293	1292	1387	1321	1244
Дољевац	416	435	274	1130	1378	1536	1625	1657
Клисура	202	221	242	237	223	215	184	153
Кнежица	709	734	763	673	647	648	586	526
Кочане	1465	1547	2012	1594	1605	1595	1591	1451
Малошиште	2542	2680	2818	3071	3085	3025	2933	2835
Мекиш	1147	1188	1232	1167	1225	1198	1137	1076
Орљане	1448	1567	1622	1657	1690	1716	1612	1479
Перутина	476	489	449	338	302	258	204	175
Пуковац	3404	3694	3908	4065	4186	4215	3956	3864
Русна	842	909	942	835	746	635	516	404
Ђурлина	241	266	243	211	199	189	193	184
Чапљинац	943	1017	1034	1050	1125	1104	1008	922
Чечина	939	1004	1054	956	953	914	834	726
Шаиновац	843	898	956	993	1017	1039	955	898
Шарлинац	895	953	1010	958	990	988	906	869
Укупно	17641	18825	19860	20228	20663	20662	19561	18463

Територија општине Дољевац спада у категорију мањих општина на територији Републике Србије где највећи део становништва од 94% чине становници српскенационалности. На територији општине живе припадници петнаестак различитих народа, што је чини мултинационалном општином, изузев Срба, остали народи чине свега 8% од укупног броја становништва. Од осталих народа треба споменути Роме којих има, на територији општине према попису из 2011. године 1218 од чега 614 мушкараца и 604 жена и они чине 6,60% укупног становништва.

1.2 ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

На основу података Републичког завода за статистику просечна нето зарада на територији Републике Србије за 2017. годину износи 54 344 динара за регион Јужне и Источне Србије износи 44 344 динара док на територији општине Дољевац просечна нето зарада износи 38 457 динара.

Доласком инвеститора на територију општине и отварањем погона фабрике ауто- индустрије "LEONI" Wiring systems, за производњу и монтажу ауто инсталација која у Малошишту запошљава више од 2.700 радника, треба поменути и фабрике са територије града Ниша као што су "Yura" Corporation и "Beneton"-а које су успиле око 300 лица са територије општине Дољевац.

Укупан број радника запошљених у новоотвореним погонима фабрика од 2012. до септембра 2017. године износи више од 1000 лица са евиденције Националне службе за запошљавање, филијале у Дољевцу.

Према подацима Националне Службе за запошљавање, филијала Ниш експозитура Дољевац са територије општине Дољевац укупно незапослених у септембру 2017. години је 1.745 лица, од тога 1.044 мушкараца и 701 жена а у месецу јануару 2018. је 1670 лица од тога 1.037 мушкараца и 633 жена што представља јако задовољавајући податак.

	Укупно незапослених	Укупно мушкараца	Укупно жена
Септембар 2017.	1 754	1 044	701
Јануар 2018.	1 670	1 037	633

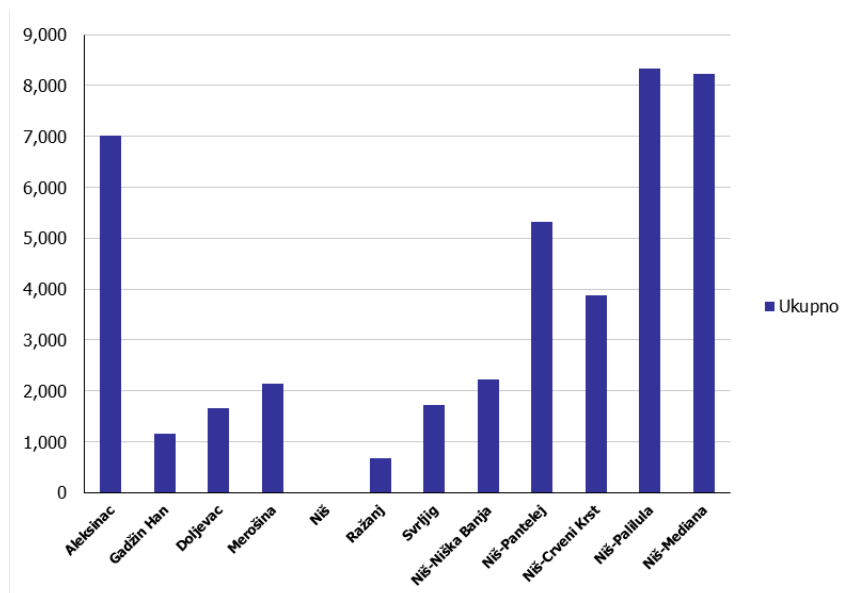
Задовољавајући је показатељ да број незапослених који немају квалификацију опада из године у годину, али и даље они чине највећу групу у оквиру незапослених радника. Број незапослених у општини је био велики, већи од републичког просека.

Број незапослених лица према степену стручне спреме и полу на основу података из Националне службе за запошљавање, месец септембар 2017. можемо видети из следеће табеле:

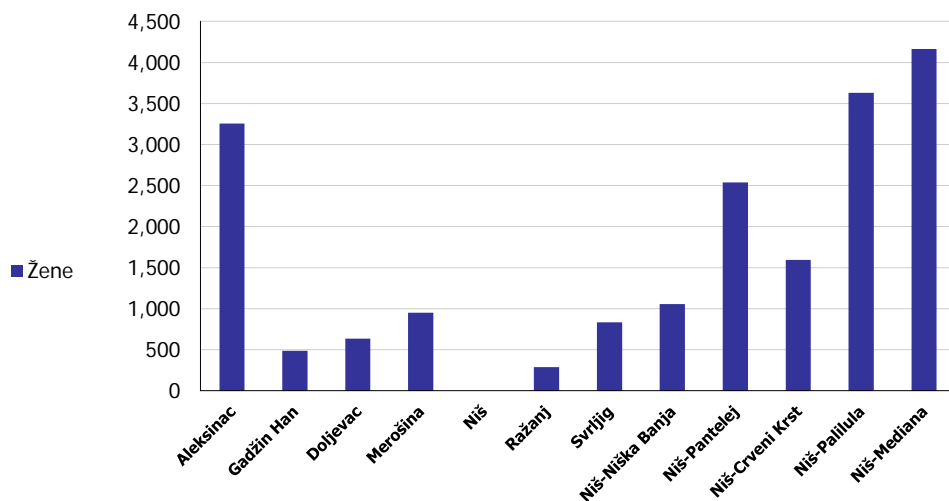
Број незапослених лица	Округ: 20 - Нишавски		
	70513		
	Дољевац		
Степен стручне спреме	I	Укупно	588
		Жене	284
	II	Укупно	31
		Жене	8
	III	Укупно	600
		Жене	164
	IV	Укупно	410
		Жене	181
	V	Укупно	16
		Жене	3
	VI-1	Укупно	20
		Жене	12
	VI-2	Укупно	27
		Жене	15
	VII-1	Укупно	53
		Жене	34
	VII-2	Укупно	0
		Жене	0
	VIII	Укупно	0
		Жене	0
	УКУПНО	Укупно	1,745
		Жене	701

На основу података из пописа 2002. и 2011. године може се закључити да:

- Број становника на подручју Општине Доњевац из године у годину има тенденцију пада. У периоду између 2 пописа број становника је опао за 403.
- Број активног становништва опада, јер због великих миграција, становништво општине стари.
- Учешће активног становништва у укупном становништву је 38,42%, док је просек Републике 45,32% .

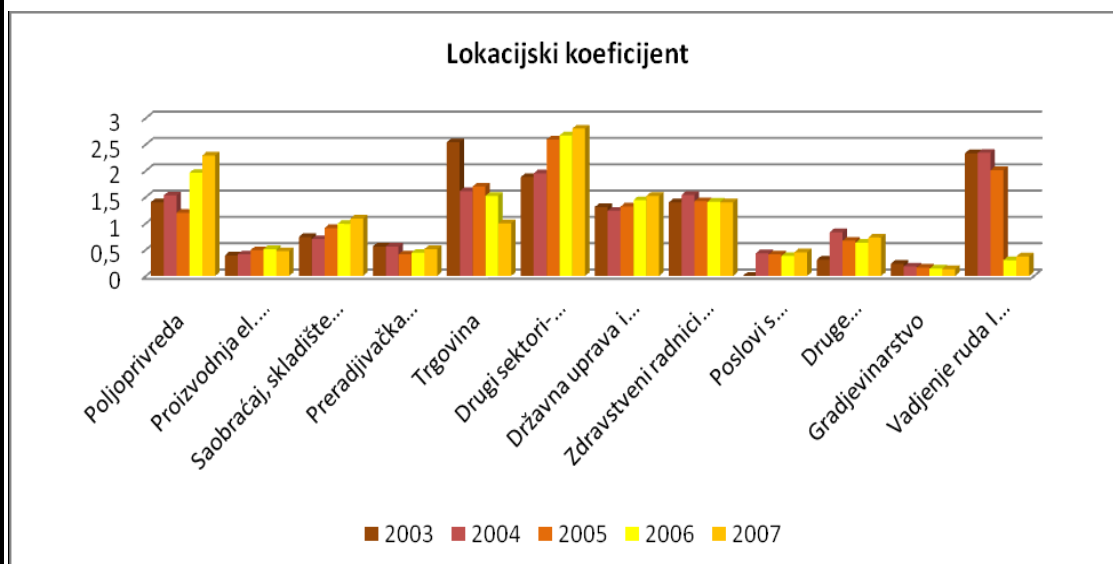
Незапослена лица по општинама Нишавског округа према степену стручне спреме и полу на територији, месец јануар 2018.

Незапослене жене по општинама Нишавског округа по степену стручне спреме, месец јануар 2018.

Локацијски коефицијент показује промену у запослености по појединим делатностима. Посебно су велике осцилације у области пољопривреде где имамо нагли пораст запослености , пре свега због затварања већег броја предузећа, па се пољопривреда појавила као алтернатива, док трговина која је била изузетно заступљена у 2003. доживљава велики пад. Посебно је занимљив пад у области вађења руда и камена. Међутим, то је сегмент који је приватизован, па је урађена рационализација запослених.

Прерађивачка индустрија је релативно слабо заступљена и треба је промовисати.

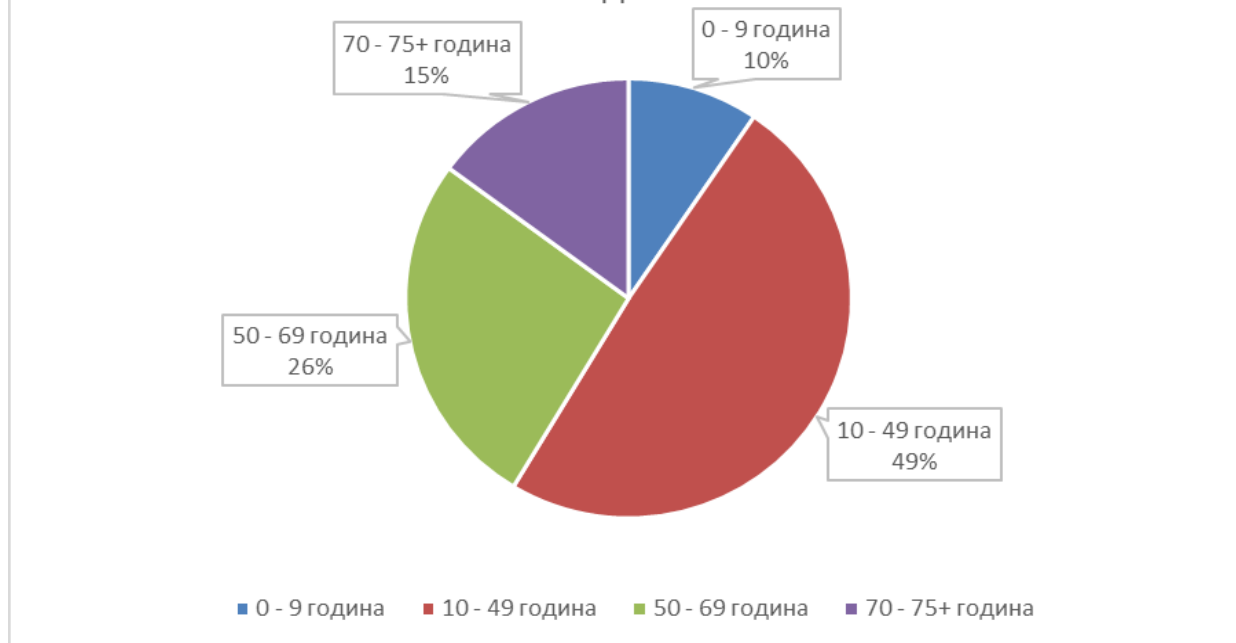
1.2.1. Становништво, образовање и квалитет живота

На основу података видимо да се у општини између два пописа број становника смањио за 5,21%. Такође, удео радног континента у укупном становништву мањи је од републичког просека. Према подацима из последњег пописа становништва, домаћинства и станова на територији Републике Србије који је спровео Републички завод за статистику број радно способних становника (становништво између 16 и 65 година) на територији општине Дољевац износи 11981.

Што се тиче старосне структуре становништва, према попису становништва из 2011. године примећујемо да је највећи удео у становништву заправо старосна структура од 10 – 49 година и број таквих становника износи 9070. Када се на ову цифру дода и податак да становника од 50 до 75 година има 7637, добијамо крајњи показатељ да је стопа новорођених ниска у оквиру Општине.

Узраст	Број становника
0 – 9 година	1756
10 – 49 година	9070
10 – 49 година	4885
70 – 75+ година	4885

Старосна структура становништва према попису из 2011. године

Старосна структура становништва према попису становништва из 2011. године

Образовна структура становништва општине Дољевац показује да је мали удео становништва са високим образовањем, далеко испод републичког просека и просека за нишавски округ. Већина становништва има средњу стручну спрему као и основно образовање, док велики удео у броју становника имају они становници без икакве школске спреме и становништво без доказа о образовању и школског спреми које нажалост јесте сврстано баш у групу становништва које је неписмено.

Општина Дољевац је последњих година много инвестирала у путну инфраструктуру. Сва насељена места имају добру везу са административним центром.

Према најновијим подацима у Србији постоји 1.218.000 прикључака на широкопојасни Интернет. Процењено је да преко 2.000.000 људи у земљи има приступ Интернету.

У Републици Србији 33,2% домаћинстава поседује Интернет прикључак, што чини повећање од 14,7% у односу на претходне године.

Заступљеност Интернет прикључка највећа је у Београду (45,5%), следи Војводина (34%), па централна Србија (27,2%).

Такође, разлике се могу уочити и када се упореди заступљеност рачунара у урбаном и руралном делу Србије: 47,5% наспрам 31,2%. У прилог томе говоре и стопе раста заступљености рачунара у урбаном и руралном делу Србије. У урбаном делу стопа раста је 4,8%, док тај раст у руралном делу износи 9,6%.

Према расположивим информацијама Интернет прикључке у општини Дољевац користи око 60-70% домћинстава.

2. ЕКОНОМСКИ ПРОГРЕС

2.1. Тренутна ситуација

Општина Дољевац спада у IV групу недовољно развијених општина у Републици Србији. У привредној структури општине, поред пољопривреде, заступљене су и друге делатности-индустрија, занатство, трговина, и слично.

2.1.1. Пољопривреда

По географско - климатским условима шира околина Дољевца је пољопривредни крај тако да је пољопривреда једна од заступљенијих привредних делатности у општини.

Попис пољопривреде на територији Републике Србије спроведен је од 1. октобра до 15. децембра 2012. године, у складу са Законом о попису пољопривреде 2011. године („Службени гласник РС“, бр. 104/09 и 24/11), којим су обухваћена привредна друштва, земљорадничке задруге, други облици организовања саставом правног лица и предузетници регистровани у Агенцији за привредне регистре да претежно обављају делатност пољопривредне производње или су регистровани у другој делатности али имају организационе делове у којима се обавља делатност пољопривредне производње, као и породична пољопривредна газдинства.

Коришћено пољопривредно земљиште, по категоријама, Регион Јужне и Источне Србије (оранице и баште) за период 2014-2016.

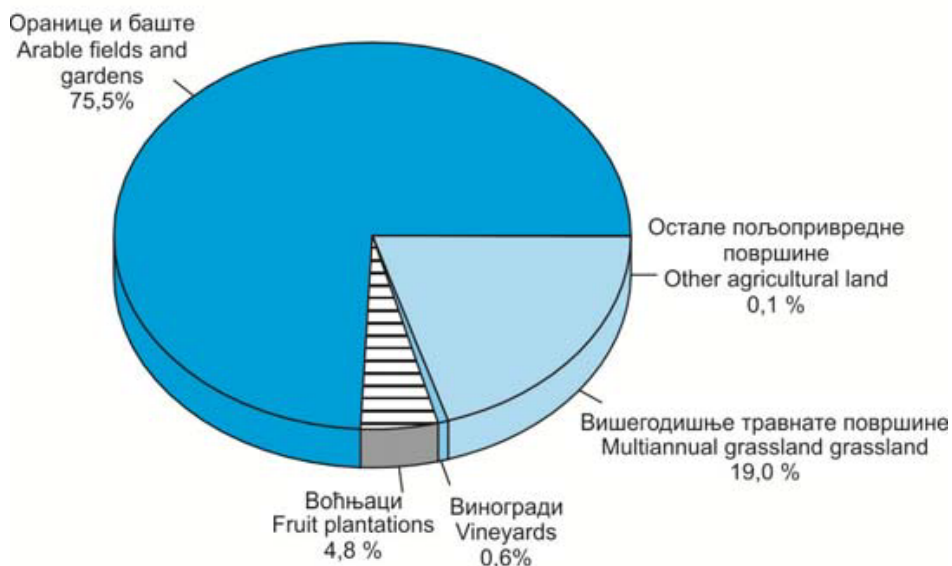
Година	Жито	Махунарке	Кромпир	Шећерна репа	Индустријско биље	Поврће, бостан и јагоде	Крмно биље	Цвеће
2014.	372082	2557	15851	165	13980	13571	74320	64
2015.	355850	3012	13763	123	13264	17829	76943	79
2016.	355203	3192	13793	129	16589	20323	77061	84

Коришћено пољопривредно земљиште, по категоријама, на територији Републике Србије (оранице и баште) за период 2014-2016.

Година	Жито	Махунарке	Кромпир	Шећерна репа	Индустријско биље	Поврће, бостан и јагоде	Крмно биље	Цвеће
2014.	1819188	7830	51987	64112	346524	52680	242041	343
2015.	1782010	9362	42158	42683	376812	66935	250359	445
2016.	1763575	9788	40713	50071	408867	68183	236684	472

Од 12.126 хектара укупне површине, под пољопривредним површинама се налази близу 9.300 хектара, или 76,69 %, а њихову структуру чине оранице и баште са око 7.700 хектара, воћњаци са близу 300, виногради са око 500 и ливаде са 200 хектара, што значи да на обрадиве површине отпада око 8.700 хектара, а остатак од око 570 хектара је под пашњацима. Обрадиве површине су са око 98 % у приватном власништву.

Граф. 9.1. КОРИШЋЕНО ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ, 2016.
UTILIZED AGRICULTURAL AREA, 2016

На плану уређења пољопривредног земљишта и стварању повољних услова за рационалнију обраду земље и интезивирање пољопривредне производње, у другој половини осамдесетих и почетком деведесетих година извршена је комасација земљишта на површини од 4.000 хектара у катастарским општинама: Мекиш, Орљане, Шарлинац, Шаиновац, Пуковац, Дољевац и Чапљинац.

Према програму комасације земљишта, који је донела Скупштина општине, комасација треба да се спроведе и у атарима осталих села на површини од 2.000 хектара. Значај извршене комасације је, поред осталог, у томе што је посебна карактеристика земљишног фонда у општини - уситњеног поседа и велики број парцела у целини и просечно по домаћинству, односно аграрна пренасељеност подручја.

То се види из података да је пре комасације обрадива површина у општини била подељена на 70.000 парцела чија је просечна величина 17 ари, просечан број парцела по једном домаћинству 13,43 ари, просечна величина поседа по домаћинству 2,32 хектара. На комасираном подручју површина парцела је повећана за око четири пута, а у том односу је смањен и просечан број парцела по домаћинству као и укупан број парцела.

Значајно место у пољопривредној производњи заузима гајење поврћа, које се организује на око 1.400 хектара земљишта и уз заступљеност свих повртарских култура. Посебан допринос развоја пољопривреде, посебно повртарству и воћарству, дали су новоотворени капацитети за топлу и хладну прераду воћа и поврћа и то: „Green garden“ доо Орљане и „ДАДАП“ доо – Кочане. Ова привредна

друштва у сезони откупа и прераде воћа и поврћа упошљавају више од сто радника и сарађују са неколико стотина пољопривредних произвођача од којих откупљују пољопривредне производе. Развоју сточарства и фармерском узгоју стоке, допринос је дао „МАК international“ доо, у Пуковцу, кланична и индустрија прераде меса.

2.1.2. Грађевинарство

У Дољевцу је у предходном периоду било више врло успешних грађевинских предузећа међутим нека од ових предузећа данас не постоје.

Треба истаћи да се ова предузећа баве и експлоатацијом песка и шљунка. У овом делу тока Јужне Мораве постоје налазишта шљунка са најбољим гранулометријским и петрохемијским саставом, од кога се добија бетон највишег стандарда. Овом делатношћу баве се и два приватна предузећа: "Водоградња" д.о.о. из Пуковца и "Шило" д.о.о. из Белотинца као и више предузетничких радњи.

Најуспешније предузеће у области грађевинарства на територији општине је ПП "Водоградња" из Пуковца. Основано је 1995. године. Захваљујући успешном пословању данас ово предузеће поседује најмодернију механизацију и опрему за извлачење и сепарацију шљунка као и савремену, компијутеризовану бетонску базу и миксере за транспорт бетона. Ово предузеће простире се на површини од око 4 хектара, а у току је Изградња нове хале од 1.000 м² за производњу бетонске галантерије, ивичњака, стубова и слично. Тренутно запошљава тридесетак радника са тенденцијом да се тај број повећа.

2.1.3. Трговина

На територији општине, регистровано је 103 трговинских радњи које су сврстане у 4 групе:

- продавнице прехранбене робе
- продавнице непрехрамбене робе
- продавнице мешовите робе
- продавнице делова и механизације.

Носилац развоја трговине на простору општине је ПП "Дака" из Дољевца а треба поменути и „Југотекс“ из Кнежице, СТР „Чутура“ иу Прокупља, и „Алекс-интернационал“ из Кочана.

ПП "Дака" из Дољевца је смештено тик уз магистрални пут Ниш-Прокупље на површини од око 1,5 хектара, са пословним и магацинским простором капацитета 700 м².

На овом простору смештена је великопродаја робе широке потрошње најразличитијих добављача, стовариште свих врста грађевинског материјала. У домену делатности ове успешне фирме спада и транспорт и шпедиција робе у земљи и иностранству. За обављање ове делатности ово предузеће поседује десетак нових камиона, шлепера и тегљача. Запошљава око 45 радника.

„Алекс-интернационал“ из Кочана чија је делатност транспорт и шпедиција робе у земљи и иностранству које поседује двадесетак нових камиона и шлепера.

2.1.4. Предузетништво

Са друштвено економским променама насталим после 2000. године, настају значајније промене у привредним кретањима на овом подручју које се манифестују у појави и развоју приватног предузетништва и мале привреде, што обимом појединих делатности, разноврсношћу и размештајем по

насељима употпуњује привредну слику на територији општине данас. Највеће интересовање у овој области у протеклом периоду испољено је за трговинску делатност али и за производно занатство и услужне делатности.

На подручју општине регистровано је 274 субјекта у области приватног предузетништва и мале привреде, од чега 47 приватних предузећа и 227 радњи. Међу предузећима су 3 производно-трговинска и 44 искључиво трговинска. Структуру привредних радњи чини 105 занатских, 103 трговачких и 19 угоститељских радњи. Од великих предузећа треба истаћи следећа: „WIRING SYSTEM SOUTHEAST DOO“ из Малошишта, "Мак интернационал" "Водоградња" из Пуковца, "Алекс-интернционал" из Кочана, "Дака" из Дољевца, "Димић" из Орљана, "Шило" из Белотинца као и ПП „Млин Стевановић“ и „Еснаф“ из Малошишта.

На основу свега изнетог може се закључити да је мала привреда један од битних чиниоца привредног развоја општине и да се у будућности очекују још повољнији резултати, боље пословање и упошљавање већег броја радника у овом сектору. Успоравање процеса приватизације и развоја мале привреде може се очекивати једино као последица недостатка просторног простора и одговарајућих кадрова.

По евиденцији Агенције за привредне регистре Београд, на територији општине Дољевац је регистровано је 89 активних привредних друштава, 377 активних предузетничких радњи, 27 активних спортских друштава и 32 активних удружења грађана – организација цивилног друштва.

2.1.5. Туризам

Општина Дољевац има повољне услове за развој појединих видова туризма као што су излетнички, ловно-риболовни, културно-манifestациони и сеоски. Треба имати у виду да је ова подела релативна јер се различити облици туризма преплићу и међусобно допуњују.

Када је реч о излетничком туризму постоје могућности организовања излетничких тура ка старом археолошком налазишту, средњевековном граду Копријану смештеним на обронцима планине Селичевике као и посета цркви Светог Јована на Кумиги и посета "шупљем камену" који се налази недалеко од цркве и коме се од давнина преписују чудотворна и исцелитељска својства.

У области ловно-риболовног туризма општина Дољевац је у повољном положају јер ово подручје, од Дољевца ка Житорађи, као и дуж обала Јужне Мораве, обилује ретким врстама препелица, фазана и разне ситне дивљачи. На обронцима Селичевике могу се срести понекад и крупнија дивљач: срна, лисица, па чак и дивља свиња.

Љубитељи риболова могу у Јужној Морави уловити и крупније примерке клена, мрене, скобаља, шарана па чак и сома. Удружење спортских риболоваца "Пуста река" – Дољевац, између редовних активности организује и међународно такмичење у спортском риболову, које окупља на десетине такмичара из земље и иностранства.

Од културних манифестација туристи могу посетити: „Јужноморавске рибље чаролије“ и „Здрава храна“ у Клисури, „Сабор народног стваралаштва“, „Дане јавне библиотеке“, „Дечија књижевна

колонија“, "Сусрете просветних радника ствараоца за децу" који се у Дољевцу организују од 1994. године и "Бостанијаду" у Мекишу која се одржава сваке године у августу.

Општина Дољевац има повољне услове за развој туризма. Оснивањем ТООД – Туристичке организације општине Дољевац, радом на повећању смештајних капацитета на територији општине дошло је до значајнијих позитивних промена. На територији општине Дољевац од смештајних капацитета се тренутно нуди „Мали рај“ у Орљану и „А&DMetalArt“ доо у Пуковцу.

Изградњом Аква парка Дољевац је отворена још једна могућност – развој рекреативног - аква туризма у циљу ширења туристичке понуде општине Дољевац.

Комплекс Аква парк Дољевац изграђен је у 2016. позициониран је на најатрактивнијем простору на територији општине, поред самог коридора 10, „Дољевачке петље“ и државног пута Па реда бр. 158, на раскрсници која путним правцем повезује градове Ниш, Лесковац и Прокупље.

У самој 2016. години евидентиран је велики број посетиоца овог комплекса и то преко 25.000 и 2017. години, преко 60.000 гостију, чиме. Отварањем новог „Sandpool“ базена 2017. године проширен је капацитет самог Аква парка Дољевац а број посетилаца је утростручен.

III - ОПИС СТАЊА У РОМСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Према подацима из последњег пописа из 2011. године територија општине Дољевац броји 18 463 становника од тога 1218 Рома што чини 6.60% укупног броја становништва. Подаци удружења рома „Ромски центар Дољевац“ показују да их има између 1250 и 1300 а по попису из 1991 године у општини је било 4.15% а по попису из 2002. године је било 5.36% што показује да је у нашој општини дошло до позитивног природног прираштаја ромског становништва.

Роми су насељени у свих 16 месних заједница. Услови у којима живе нешто су повољнији од њихових сународника широм земље али су у сваком случају лоши. Ромске породице још увек живе у нехигијенским условима иако локална самоуправа улаже велике напоре да побољша њихово стање.

Велики број деце напушта школу пре завршетка осмог разреда, а највећи број (око 70%) после завршетка основног образовања, јер у том добу почињу да привређују и да својим радом донекле допуњавају сиромашне приходе породице. Женски део популације углавном се удаје после 16 године, а прву децу имају и пре 18 године.

Највећи број одраслих рома се бави пољопривредом (надничарењем) у насељима где живе, а један мали број обрађује замљиште под закупом. Око 3% ромског становништва ради у привреди и има стално запослење док је пензионера око 6 %. тако да је само 10% Рома имало стална примања.

Доласком инвеститора и отварањем погона фабрика ауто- индустрије "LEONI" Wiring systems, фабрике за производњу и монтажу ауто инсталација, "Yuga" Corporation, затим једне од познатијих светских компанија за производњу модне одеће, италијанског "Beneton"-а општина Дољевац упослила је велики број становника са евиденције НСЗ-а од тога је незнатни проценат управо био Ромске националности. Тренутно са евиденције НСЗ-а филијале Дољевац има 1 670 незапослених лица од тога 122 Рома (85 мушкараца и 37 жена) док се њих 88 изјаснило као тренутно спречени за рад.

Роми, живе у крајње лошим стамбеним условима. Насеља у којима они живе имају следеће карактеристике: правно и имовински нерегулисан статус, недовољна опремљеност инфраструктуром, пренасељеност и веома лош стамбени фонд, сиромашно окружење и велика удаљеност од основних друштвених садржаја и сервиса.

Поред тога, део Рома не поседује одговарајућу документацију о власништву над својим домовима или земљиштем, што додатно компликује проблеме становања Рома. Један део њих живи у туђим објектима или на туђем земљишту, најчешће некадашњем „друштвеном“.

Стратешки циљ који овај документ поставља је унапређење положаја Рома у општини Дољевац и смањење разлика у условима живљења између ромске популације и већинског становништва. Такође, овим документом ћемо радити на примени афирмативних акција, пре свега у области образовања, здравља, запошљавања и становања.

Акциони план за спровођење Стратегије за унапређивање положаја Рома у Општини Дољевац (у даљем тексту: Акциони план) доноси се на основу Стратегије за унапређивање положаја Рома у Републици Србији (у даљем тексту : Стратегија), коју је Влада усвојила. Акциони план се односи на период од 2018. до 2023. године.

Акциони план се доноси у циљу спровођења Стратегије и њиме се утврђују:

- 1) мере, односно активности за спровођење Стратегије;
- 2) институције надлежне за спровођење мера, односно активности;
- 3) рокови за спровођење мера, односно активности;
- 4) укупни трошкови за спровођења мера, односно активности и извори финансирања.

- 1) Мерама, односно активностима које су дефинисане у Акционом плану операционализују се препоруке и приоритети предвиђени Стратегијом, који се односе на унапређивање положаја Рома у следећим областима: образовања, становања, запошљавања, социјалне заштите, здравствене заштите, родне равноправности, информисања и политичког учешћа и неговања културе и обичаја.
- 2) За сваку меру, односно активност дефинисани су носиоци и партнери надлежни за њихово спровођење.
- 3) За предузимање мера, односно спровођење активности, акционим планом је одређен рок.
- 4) Средства за реализацију мера и активности предвиђених овим акционим планом биће обезбеђена из буџета локалне самоуправе, Републике Србије, као и од донатора - домаћих и међународних организација.

Образовање Рома

За реализацију акционог плана из области образовања потребна су средства за активности које ће бити реализоване у периоду од 2018-2023. године. Средства за Унапређење и надзор у области образовања ће бити коришћена за ангажовање ромског асистената, који има улогу да у школама надгледа рад са децом која су укључена у програм образовања и подразумева сарадњу између школе, родитеља ученика ромске националности и ромских НВО. Ова средства обухватају и обуку васпитачког и наставног кадра, имплементацију специфичних образовних програма усклађених са образовним потребама ромске деце, усавршавање постојећих образовних програма, примену интерактивних метода подучавања и учења, као и индивидуализацију образовног процеса и сарадњу са породицом и ромском заједницом.

Средства за припремни предшколски програм део су јединственог система образовања Републике Србије. Програм предвиђа подршку укључивању деце у предшколске програме и обезбеђење помоћи у учењу ученицима који имају слабије резултате.

Стручно усавршавање запослених у предшколским установама, у основним школама и средњем образовању треба да омогући наставном кадру вештине којима ће моћи да постигну боље резултате у процесу образовања Рома. Реализација делатности основног образовања је програм који треба да буде реализован у основним школама и обезбеђује континуирано праћење развоја деце и помоћ у професионалној оријентацији.

Индивидуална помоћ ученицима (основно образовање) односи се на помоћ у набавци уџбеника, школског прибора, издвајање за превоз, ужине, као и додељивање стипендија одличним ученицима ромске националности.

Индивидуална помоћ средњошколцима и студентима односи се на доделу стипендија ромске националности и обезбеђивање превоза ученицима који путују у суседне градове. Планирају се и донаторска средства.

Услови становања Рома

У области становања активности су усмерене на решавање имовинско-правних односа на земљишту на коме су бесправно саграђени стамбени објекти од стране припадника ромске националности, затим њиховој легализацији. Други део активности односи се на помоћ у изградњи објеката становања, обезбеђивању објеката за социјално становање припадника рома – изградњом, или куповином напуштених сеоских домаћинстава. Трећи део активности односи се на побољшање услова становања, изградњом или реконструкцијом објеката комуналне инфраструктуре и побољшањем хигијене у ромским деловима насеља.

Ресорна министарства реализују део Акционог плана становања, који се односи на регулисање имовинско-правног статуса земљишта и стамбених објеката у ромским насељима и изградњу инфраструктуре у ромским насељима. Циљ је да се побољшају услови живота и становања за делове насеља у којима је ромско становништво већинско.

Запошљавање Рома

Овом Стратегијом, желимо подржати активности и мере, које предузима Министарство економије и регионалног развоја у области запошљавања Рома у оквиру укупно планираних средстава која се преносе Националној служби запошљавања за активне мере запошљавања. Реализација Програма активне политике запошљавања Рома подразумева реализацију програма додатног образовања и обуке (приправници, волонтери, преквалификација и др.), што је у склопу Програма за стицање прве квалификације за лица без основног образовања и стручних квалификација и Програма преквалификације и доквалификације.

Субвенције за samozapoшљавање обухватају доделу субвенција незапосленим лицима за samozapoшљавање и отпочињање сопственог бизниса. Субвенције за отварање и опремање нових радних места оствариће се доделом једнократних субвенција послодавцима за отварање нових радних места и подстицање запошљавања ризичних група. Јавни радови подразумевају ангажовање незапослених лица на одређено време у оквиру јавних радова.

Тренутно са евиденције НСЗ-а филијале Дољевац има 1 670 незапослених лица од тога 122 Рома (85 мушкараца и 37 жена) док се њих 88 изјаснило као тренутно спречени за рад.

Здравствена заштита Рома

Стратегијом се такође подразумева низ активности, мера и средства за унапређење здравствене заштите ромске популације на територији општине. Већина тих мера подразумева укључивање Дома здравља Дољевац, или других здравствених установа, затим ромске НВО и друге. Мере подразумевају активности у здравственим објектима, објектима социјалне заштите, као и здравствену негу у кући (за старе и изнемогле).

Социјално осигурање и социјална заштита Рома

Општина Дољевац има годинама уназад велики број активности и издваја значајна средства за побољшање положаја социјалног статуса Рома у оквиру издвајања средстава која се пласирају домаћинствима и лицима ромске националности преко Центра за социјални рад Дољевац. Већина тих мера предвиђено је Стратегијом социјалне заштите на територији општине Дољевац. Осим тога, општина активно подржава све пројектне активности које се реализују у сарадњи са републичким министарствима, домаћим и страним донаторима, а тичу се унапређења положаја рома на њеној територији.

Положај Ромкиња

Средства за спровођење Акционог плана обезбеђена су у оквиру укупних средстава за унапређивање положаја Рома, код Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства здравља, Министарства културе и других министарстава надлежних за спровођење и праћење ове активности. Општинском Стратегијом ће бити предвиђена средства подршке тим пројектним активностима.

Информисање

Акционим планом општине Дољевац на плану информисања предвиђене су активности за унапређење програмских садржаја медија значајних за унапређење информисања на ромском језику (Радио “Копријан,”) и информисања ромске популације, као и јачање потенцијала ромских НВО за пројекте у циљу усавршавања у области информисања.

Политичко учешће и представљање

Средства за ове активности нису посебно планирана, али ће бити издвајана у складу са Законом о финансирању политичких активности. Додатна средства се очекују конкурисањем РНВО код страних донаторских организација.

Култура

У овој области предвиђају се средства, активности и мере – за очување традиције, културе и обичаја рома, кроз организацију низа културних манифестација везаних за значајне датуме из ромске историје.

IV - SWOT АНАЛИЗА - СТРАТЕГИЈЕ УНАПРЕЂЕЊА ПОЛОЖАЈА РОМА У ОПШТИНИ ДОЉЕВАЦ

ОБЛАСТИ		Предности	Недостаци
1. ОБРАЗОВАЊЕ РОМА	Унутрашње	<ul style="list-style-type: none"> - Развијена мрежа предшколских, основних, средњих школа и близна универзитета - Подршка локалне самоуправе, програмима и пројектима који се реализују у циљу побољшања положаја Рома у области образовања - Постојање РНВО 	<ul style="list-style-type: none"> - Недостатак системских и систематских видова подршке образовању Рома на локалном нивоу - Недостатак специјалних школских програма мењених ромској деци - Миграцијеромског становништва у земљи и иностранству (због сезонских и сталних проблема)
		Снаге	Слабости
	Спољашње	Могућности-шансе	Претње
		<ul style="list-style-type: none"> - Образовање Рома као национални приоритет - Домаћи и страни развојни фондови - Позитивна искуства из других средина у Србији 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна заинтересованост Рома за образовање
2. СТАНОВАЊЕ	Унутрашње	<ul style="list-style-type: none"> - Институционална подршка решавања имовинско-правних односа на земљишту на месу изграђених објеката становања припадника ромске националности, као и подршка легализацији и бесправних изграђених објеката - Постојање планских катастра урбанизације свих насељана територија општине - Повољне цене грађевинског земљишта 	<ul style="list-style-type: none"> - Непостојање основне комуналне инфраструктуре у свим насељима на територији општине, нарочито на локацијима највише претужног ромског становништва (водоснабдевање, канализација, путеви, ...) - Недовољност средстава локалног буџета за решавање проблема становања ромске популације - Недовољно образовање и информисаност припадника ромске националности за коришћење незаконских предности и могућности
		Снаге	Слабости
	Спољашње	Могућности-шансе	Претње
		<ul style="list-style-type: none"> - Позитивна законска регулатива легализације бесправних изграђених објеката и решавање правних имовинских односа на јавном земљишту, на месу изграђених објеката становања - Документ Владе РС «Смернице за унапређивање и легализацију ромских насеља», - Страни фондови намењени социјалном становању и инфраструктури - Позитивна искуства из других средина у Србији 	<ul style="list-style-type: none"> - Програм депортације Рома из земља Западне Европе - Обавеза рушења нелегалних објеката

3. ЗАПОШЉАВАЊЕ РОМА	Унутрашње	<ul style="list-style-type: none"> - Реализација пројеката, јавних радова “у оквиру којих се запошљава велики број припадника ромске популације - Постојање квалитетне базе података у НСЗи РНВО о ромској популацији, њиховој образовној структури 	<ul style="list-style-type: none"> - Недостатак локалних фондова за подстицање запошљавања и самозапошљавања - Не укљученост Рома који се баве секундарним сировинама у систем комуналних услуга («сива економија») - Отпор при запошљавању Рома - Недовољно образовање и информисаност припадника ромске националности - Отпор при запошљавању због губитка статуса асоцијално угроженог
		Снаге	Слабости
	Спољашње	Могућности-шансе	Претње
		<ul style="list-style-type: none"> - Домаћи страни фондови области подстицаја запошљавања Рома 	<ul style="list-style-type: none"> - Програм депортације Рома из земаља Западне Европе
4. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА РОМА	Унутрашње	<ul style="list-style-type: none"> - Постојање Центра социјалног рада, општинског Црвеног крста и других социјалних организација високих професионалних капацитета, - Постојање РНВО - Искуство у реализацији бројних пројеката за побољшање социјалног статуса ромске популације - Подршка локалне самоуправе, републичких министарстава и странах донатора програмима и пројектима који се тичу социјалне заштите ромске популације 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна опремљеност социјалних установа - Недовољно расположивих средстава у локалном буџету - Неизрађена социјална карта ромског становништва
		Снаге	Слабости
	Спољашње	Могућности-шансе	Претње
		<ul style="list-style-type: none"> - Домаћи страни фондови области социјалне политике и здравља 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна издвајања из републичког буџета за социјалну политику - Програм депортације Рома из земаља Западне Европе

5. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА РОМА	Унутрашње	<ul style="list-style-type: none"> - Постојање Дома здравља са здравственим станицама и им режимо амбулантног услуживања и насељима - Постојање патронажне службе - Солидна опремљеност Дома здравља дијагностичким апаратима, обученост здравственог особља и постојање специјалистичких служби у локалном Дому здравља - Постојање испостава НСЗиР 333, битних за веру здравствених књижица - Постојање РНВО 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна заинтересованост локалног ромског становништва и њихова здравствена просвећеност
		Снаге	Слабости

	Спољашње	Могућности - шансе	Претње
		<ul style="list-style-type: none"> - Постојање бројних програма и пројеката који се тичу здравствене заштите ромског становништва 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна издвајања из републичког буџета за здравствену заштиту уопште
6. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ РОМКИЊА	Унутрашње	<ul style="list-style-type: none"> - Постојање РНВО - Постојање програма и пројеката између РНВО и локалног Дома здравља који се тичу здравља рома уопште и репродуктивног здравља ромкиња 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна просвећеност ромкиња - Рана удаја и напуштање породице - Недовољност средстава за решавање проблема угрожених - Непостојање РНВО - ромкиња
		Снаге	Слабости
	Спољашње	Могућности - шансе	Претње
		<ul style="list-style-type: none"> - Домаћи и страни извори финансирања за решавање проблема ромкиња - Удружења ромкиња у окружењу 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна издвајања из републичког буџета за решавање ових проблема - Програм депортације Рома из земаља Западне Европе
7. ИНФОРМИСАНОСТ, ПОЛИТИЧКО УЧЕШЋЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ РОМА	Унутрашње	<ul style="list-style-type: none"> - Постојање РНВО - Постојање политичких и активних удружења рома - Постојање локалне радио станице - Подршка локалне самоуправе 	<ul style="list-style-type: none"> - Непросвећеност и незаинтересованост рома - Неадекватна сарадња између РНВО
		Снаге	Слабости
	Спољашње	Могућности - шансе	Претње
		<ul style="list-style-type: none"> - Домаћи и страни фондови и донатори - Позитивна законска регулатива по питању права мањина 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна издвајања из републичког буџета - Програм депортације Рома из земаља Западне Европе
8. НЕГОВАЊЕ КУЛТУРЕ	Унутрашње	<ul style="list-style-type: none"> - Постојање РНВО - Подршка локалне самоуправе - Реализација више пројектних активности које се тичу овог ромског питања 	<ul style="list-style-type: none"> - Неадекватна сарадња између РНВО на локалу и окружењу

		Снаге	Слабости
		Могућности - шансе	Претње
	Спољашње	- Домаћи и страни фондови и донатори - Позитивна законска регулатива по питању права мањина	- Недовољна издвајања из републичког буџета

V - РЕКАПИТУЛАЦИЈА ДЕФИНИСАНИХ ПРИОРИТЕТА, ЦИЉЕВА, ПРОГРАМА И ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА

1. ПРОБЛЕМ/ ПРИОРИТЕТ: УНАПРЕЂЕЊЕ ОБРАЗОВАЊА РОМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

<i>Циљеви</i>	<i>Програми</i>	<i>Број пројектних активности</i>	<i>Износ потребних средстава</i>
1.1. Стратешки циљ: Потпун обухват деце ромске националности образовним системом	1.1.1. Програм: Стварање системских услова за образовање деце којанисуу системско образовање и васпитања:-	3	100.000,00
	1.1.2. Програм: Успостављање система за праћење и редовно извештавање остворених предуслова и оствареног степена квалитета образовања Рома на свим нивоима	4	100.000,00
1.2. Стратешки циљ: Минимизирање осипања ромске деце из образовног система	1.2.1. Програм: Стварање системских предуслова за редовно похађање наставе ученика ромске националности	3	/
1.3. Стратешки циљ: Квалитет образовања		4	100.000,00
1.4. Стратешки циљ:	1.4.1. Програм: Подизање капацитета установа образовања	1	150.000,00
1.5. Стратешки циљ: Неговање културног идентитета		3	100.000,00
УКУПНО:		18	550.000,00

2. ПРОБЛЕМ/ ПРИОРИТЕТ: УНАПРЕЂЕЊЕ СТАНОВАЊА ПРИПАДНИКА РОМСКЕ НАЦИОНАЛНОСТИ

<i>Циљеви</i>	<i>Програми</i>	<i>Број пројектних активности</i>	<i>Износ потребних средстава</i>
2.1. Стратешки циљ: Свеобухватна и одржива обнова и унапређење услова живљења у ромским насељима	2.1.1. Програм: Анализа стања питања ромског становништва у општини Дољевац и израда планско-пројектне документације	3	500.000,00
	2.1.2. Програм: Решавање стања питања ромског становништва у општини Дољевац	5	5.500.000,00

УКУПНО:	8	6.000.000,00
----------------	----------	---------------------

3. ПРОБЛЕМ/ ПРИОРИТЕТ: ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРИПАДНИКА РОМСКЕ НАЦИОНАЛНОСТИ

<i>Циљеви</i>	<i>Програми</i>	<i>Број пројектних активности</i>	<i>Износ потребних средстава</i>
3.1. Стратешки циљ: Повећање запошљености Рома и Ромкиња	3.1.1. Програм: Анализа постојеће стања и по дизањесвести радноспособних припадника ромске популације	2	/
	3.1.2. Програм: Повећање запошљавања ромског ома у општини Дољевац	4	/

УКУПНО:	6	/
----------------	----------	----------

4. ПРОБЛЕМ/ ПРИОРИТЕТ: СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА РОМА У ОПШТИНИ ДОЉЕВАЦ

<i>Циљеви</i>	<i>Програми</i>	<i>Број пројектних активности</i>	<i>Износ потребних средстава</i>
4.1. Стратешки циљ: Побољшање доступности права из области социјалне заштите Рома (облика, мера и услуга)	4.1.1. Програм: Идентификација социјално угрожених и повећање обухвата ромских породица које остварују права из области социјалне заштите	2	/
	4.1.2. Програм: Боља информисаност Рома о Правима из области социјалне заштите	1	/
	4.1.3. Програм: Заштита правдеце	2	/

УКУПНО:	5	/
----------------	----------	----------

5. ПРОБЛЕМ/ ПРИОРИТЕТ: ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА РОМА У ОПШТИНИ ДОЉЕВАЦ

<i>Циљеви</i>	<i>Програми</i>	<i>Број пројектних активности</i>	<i>Износ потребних средстава</i>
5.1. Стратешки циљ: Побољшање превентивне и здравствене заштите и здравственог стања ромског становништва у општини Дољевац	5.1.1. Програм: Анализа здравственог стања ромске популације	2	/
	5.1.2. Програм: Унапређење животног окружења у ромској заједници	2	/

УКУПНО:	4	/
----------------	----------	----------

6. ПРОБЛЕМ/ ПРИОРИТЕТ: РОДНА РАВНОПРАВНОСТ РОМКИЊА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

<i>Циљеви</i>	<i>Програми</i>	<i>Број пројектних активности</i>	<i>Износ потребних средстава</i>
---------------	-----------------	-----------------------------------	----------------------------------

6.1. Стратешки циљ: Побољшање положаја ромкиња уопштини Дољевац	6.1.1. Програм: Унапређивање политике једнаких могућности и права Ромкиња кроз рад ромских НВО	2	200.000,00
УКУПНО:		2	200.000,00

7. ПРОБЛЕМ/ ПРИОРИТЕТ: ИНФОРМИСАНОСТ, ПОЛИТИЧКО УЧЕШЋЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ РОМА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

<i>Циљеви</i>	<i>Програми</i>	<i>Број пројектних активности</i>	<i>Износ потребних средстава</i>
7.1. Стратешки циљ: Унапређење информисаности и политичке	7.1.1. Програм: Унапређено информисање у електронским и штампаним медијима	3	100.000,00
	7.1.3. Програм: Подршка развоју локалних политика за унапређивање положаја Рома	1	100.000,00
УКУПНО:		4	200.000,00

8. ПРОБЛЕМ/ ПРИОРИТЕТ: НЕГОВАЊЕ КУЛТУРЕ И ОБИЧАЈА РОМА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

<i>Циљеви</i>	<i>Програми</i>	<i>Број пројектних активности</i>	<i>Износ потребних средстава</i>
8.1. Стратешки циљ: Очување обичаја и културе рома уопштини Дољевац	8.1.1. Програм: Институционализација чувања и неговања културе Рома	2	100.000,00
УКУПНО:		2	100.000,00

	49	7.050.000,00
--	-----------	---------------------

VII - АКЦИОНИ ПЛАН

1. ПРОБЛЕМ/ПРИОРИТЕТ: УНАПРЕЂЕЊЕ ОБРАЗОВАЊА РОМАНА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ Д ОЉЕВАЦ					Степен приоритета (висок)	
1.1. Стратешки циљ: Потпуноухват деце ромске националности образовним системом						
1.1.1. Програм: Стварање системских услова за образовање деце којани су у систему образовања и васпитања: - деце којасу изашла из система образовања						
Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори
1.1.1.1.	Прикупљање и анализа података о деци којани су у систему образовања и васпитања	ЛС, ПУ, ОШ, РНВО	2018-2023	/	ОШ, ПУ	Бројеви идентифицираних образованих деце ромске националности, којасу изашла из система образовања
1.1.1.2.	Образовна инклузија Рома			150.000,00		
1.1.1.3.	„Друга шанса“			50.000,00		
1.1.2. Програм: Успостављање система за праћење и редовно извештавање остворених предуслова и оствареног степена квалитета образовања Рома свим нивоима						
Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори

1.1.2.1.	Подизањенивоасвестиродитељаученика ромскенационалностиозначајуобразовања	РНВО ОШ, ПУ, Консултантскефирме	2019	/	МРЗБСП, донатори	Бројодржанихрадионица,едукованихродитеља
1.1.2.2.	ПодизањекапацитетаваспитачауПУинаставногособљауОШуреализацијиобразовнеинклузијерома	РНВО ЛС Консултантскефирме	2019	/		Бројодржанихрадионица,едукованихпредавачаПУиОШ,издатихсертификата

1.2.Стратешкициљ:Минимизирањеосипањаромскедецеизобразовногсистема

1.2.1.Програм:Стварањесистемскихпредусловазаредовнопохађањенаставеученикаромскенационалности

Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износдин.	Изворфинансирања	Индикатори
1.2.1.1.	Обезбеђивањеједнакихусловазапохађањенаставе(бесплатниубеници,школскиприборпревозиужине)заученикеизсоцијалноугроженихромскихпородица	ЛС,ПУ,ОШ,РНВО	2018-2023	100.000,00	ЛС, МРЗБСП, донатори	Бројобухваћенедеце
1.2.1.2.	Едукацијародитељаозначајуредовнопохађањанаставе	ЛС,ПУ,ОШ,РНВО	2018-2023	20.000,00	ЛС,МРЗБСП, донатори	Бројодржанихрадионица,едукованихродитеља
1.2.1.3	„Другупомозиидоцпарцадођи“(Организовањеоткупауцбениканакрајушколскегодине)	ЛС,ПУ,ОШ,РНВО	2018-2023	50.000,00	ЛС, МРЗБСП, донатори	Бројученикакојисусеодазвалиибројкупљенихуцбеника

1.3.Стратешкициљ:Квалитетобразовања

Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износдин.	Изворфинансирања	Индикатори
1.3.1.	ЕдукацијапредавачаПУиОШзарадсадецомромскенационалности(васпитачаинаставногособља)	РНВОЛС Консултантскефирме	2018-2023	100.000,00	ЛС,МРЗБСП, донатори	Бројдржанихрадионица,едукованихпредавачаПУиОШ,издатихсертификата
1.3.2.	Ангажовањеромскихасистената	Министарство просвете	2018-2023	100.000,00	МРЗБСП	Бројангажованихасистенатаивремеангажовања

1.4. Стратешки циљ: Неговање културног идентитета

Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори
1.4.1.1.	Предавања на тему "Историја, култура и традиција романа"	РНВОЛС Консултантске фирме	2019	20.000,00	ЛС, МРЗБСП, донатори	Број одржаних радионица, едукованих предавача ГУ и ОШ, издатих сертификата
1.4.1.2.	Издаја промотивног материјала ообичајима и култури ромског народа	РНВО, ЛС	2019	50.000,00	ЛС, МРЗБСП, донатори	Број одштампаних флајера
1.4.1.3.	Организовање манифестација и приредби поводом значајних датума из историје, обичаја и културе ромског народа	РНВО, ЛС	2018-2023	100.000,00	ЛС, МРЗБСП, донатори	Број организованих манифестација

2. ПРОБЛЕМ/ПРИОРИТЕТ: УНАПРЕЂЕЊЕ СТАНОВАЊА ПРИПАДНИКА РОМСКЕ НАЦИОНАЛНОСТИ

Степен приоритета (висок)

2.1. Стратешки циљ: Свеобухватна подршка обнови и унапређењу услова живљења у ромским насељима

2.1.1. Програм: Анализа стамабенопитања рома у општини Дољевац израда планско-пројектне документације

Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори
2.1.1.1.	Израда базе података о тренутном стању и проблемима рома у области становања (у оквиру изградње Социјалне картеромске популације на територији општине Дољевац)	ЈС, РНВО	2019	50.000,00	ЈС, МРЗБСП, донатори	Израђена анализа формирана база података
2.1.1.2.	Анализа комуналне инфраструктуре у делу виманасељаг десуромивећинског становништва	ЈС, РНВО	2019	/	ЈС, МРЗБСП, донатори	Израђена анализа формирана база података
2.1.1.3.	Израда планске и пројектне техничке документације за решавање стамабенопитања стамабено незбринутих породица	ЈС, РНВО	2020	300.000,00	ЈС, МРЗБСП, донатори	Урађена документација

2.1.2. Програм: Решавање стамабенопитања рома у општини Дољевац

Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори
2.1.2.1.	Израда мреже комуналне инфраструктуре у Ромским деловима насеља – улице, водовод, канализација, електро-мрежа донивоа у комеснализисуседство.	ЈС, ЈП, РНВО	2023	2.000.000,00	ЈС, донатори	Дужина мреже комуналне инфраструктуре
2.1.2.2.	Куповина напуштених сеоских домаћинстава за потребне збрињавања стамабено незбринутих рома	ЈС, ЈП, РНВО	2023	2.000.000,00	МРЗБСП, донатори	Број купљених домаћинстава, број збринутих
2.1.2.3.	Решавање имовинско-правних односа за постојећа стамабене објекте	ЈС, РНВО	2023	1.000.000,00	МРЗБСП, донатори	Број решених предмета

2.1.2.4.	Легализација небесправно изграђених стамбених објеката у којима живе припадници ромске популације	ЛС, РНВО	2023	500.000,00	МРЗБСП, донатори	Број решених предмета
3. ПРОБЛЕМ/ПРИОРИТЕТ: ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРИПАДНИКА РОМСКЕ НАЦИОНАЛНОСТИ					Степен приоритета (висок)	
3.1. Стратешки циљ: Повећање запошљености Рома и Ромкиња						
3.1.1. Програм: Анализа постојећег стања и подизање свести и радноспособних припадника ромске популације						
Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори
3.1.1.1	Медијска кампања и подизање свести о значају изјашњавања Рома и поштовања националне припадности	МЕРП, НСЗ, ЛС, РНВО	2019	50.000,00	ЛС, МРЗБСП, донатори	Број медија укључених у кампању, број штампа и аногиподељеног материјала, број медијских насупа
3.1.1.2	Евиденција и израда базе података о незапосленим лицима ромске националности	МЕРП, НСЗ, ЛС, РНВО	2019	20.000,00	РНВО, НСЗ	Формирање евиденција и израђена база података
3.1.2. Програм: Решавање питања запошљавања Рома у општини Доњевац						
Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори
3.1.2.1	Едукација незапослених Рома омогућно стима условима за почињање сопственог посла	МЕРП, НСЗ, ЛС, РНВО	2019	20.000,00	РНВО, НСЗ, донатори	Број едукованих Рома
3.1.2.2	Подршка самозапошљавању припадника ромске популације	НСЗ, ЛС, РНВО	2019	500.000,00	НСЗ, МРЗБСП, донатори	Број Рома којима су одобрена средства

3.1.2.3	Информисање лица ромске националности у области радног права и запошљавања	НСЗ, ЛС, РНВО	2019	100.000,00	ЛС, НСЗ, МРЗБСП, донатори	Број информисаних лица ромске националности
3.1.2.4	Укључивање незапослених Рома и Ромкиња у програм додатног образовања и обука	НСЗ, ЛС, РНВО	2018-2023	50.000,00	НСЗ, МРЗБСП, донатори	Број Рома и Ромкиња укључених у програме. Креирање програма обука
3.1.2.5	Укључивање незапослених Рома и Ромкиња за активнотражење посла (сајмов запошљавања)	НСЗ, ЛС, РНВО	2018-2023	0,00	ЛС, НСЗ, МРЗБСП, донатори	Број укључених Рома и Ромкиња у активнотражење посла.
3.1.2.6	Информативна кампања и мотивисање незапослених Рома и Ромкиња за запошљавање преко рекомера "Јавни радови"	НСЗ, ЛС, РНВО	2018-2023	20.000,00	ЛС, НСЗ, МРЗБСП, донатори	Број информисаних лица ромске националности

4.ПРОБЛЕМ/ПРИОРИТЕТ:СОЦИЈАЛНОСИГУРАЊЕИСОЦИЈАЛНАЗАШТИТАРОМАОПШТИНЕДОЉЕВАЦ					Степенприоритета(висок)	
4.1.Стратешкициљ:ПобољшањедоступностиправаизобластисоцијалнезаштитеРома(облика,мерауслуга)						
4.1.1.Програм:ПобољшањедоступностиправаизобластисоцијалнезаштитеРома(облика,мерауслуга)						
Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износдин.	Изворфинансирања	Индикатори
4.1.1.1	ИзрадаСОЦИЈАЛНЕКАРТЕромскогстановништванатериторијиопштинеДољевац	ЛС,ЦЗСР,РНВО	2021	50.000,00	ЛС,МРЗБСП,донатори	Израђенасоцијалнакарта
4.1.2.Програм:БољаинформисаностРомаоПравимаизобластисоцијалнезаштите						
Број	Пројекат	Носиоци–партнери	Време	Износдин.	Изворфинансирања	Индикатори
4.1.2.1.	Израдаидистрибуцијаинформативногматеријалана српском и ромском језику (брошуре и памфлети) о правима из области социјалне заштите и начина њиховог стваривања.	РНВО ЛС Press Company ЦЗС Р	2019	50.000,00	ЛС,МРЗБСП,донатори	Већи број остварених права из области социјалне заштите
4.1.3.Програм:Заштитаправа деце						
Број	Пројекат	Носиоци–партнери	Време	Износдин.	Изворфинансирања	Индикатори
4.1.3.1.	Спровођење програма за подизање и војародитељске компетенције.	ЛС,ЦЗСР,РНВО	2018-2023	50.000,00	ЛС,МРЗБСП,донатори	Број реализованих програма. Број укључених полазника.

4.1.3.2.	Подршка развоју хранитељства која најдеквијатније обликује бригау о деце без родитељског старања	ЈС, ЦЗСР, РНВО	2018-2023	100.000,00	ЈС, МРЗБСП, донатори	Број деце збринуте у оквиру хранитељских породица.
5. ПРОБЛЕМ/ПРИОРИТЕТ: ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА РОМА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ					Степен приоритета (висок)	
5.1. Стратешки циљ: Побољшање превентивне и здравствене заштите здравственог стања ромског становништва у општини Дољевац						
5.1.1. Програм: Анализа здравственог стања ромске популације						
5.1.1.2.	Дефинисање сета индикатора за праћење здравственог стања ромске популације.	РНВО ЈС ДОМЗДРАВЉА ДО ЉЕВАЦ	2018-2023	/	ЈС, МЗ донатори	Дефинисан сет индикатора за здравствено стање ромске популације
5.1.1.2.	Анализ резултата пројекта за унапређење здравља Рома.	РНВО ЈС ДОМЗДРАВЉА ДО ЉЕВАЦ	2018-2023	/	ЈС, МЗ донатори	Број спроведених истраживања о здравственом стању Рома са представљеним резултатима.
5.1.2. Програм: Побољшање доступности здравствене заштите за ромску популацију						
Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори
5.1.2.1.	Спровођење пројекта за унапређење здравља Рома (приоритети: обухват обавезног имунизацијом, побољшање репродуктивног здравља, превенција хроничних незаразних обољења, и др).	РНВО ЈС ДОМЗДРАВЉА ДО ЉЕВАЦ	2018-2023	50.000,00	ЈС, МЗ донатори	Број Рома обухваћених пројектама за унапређење здравља.

5.1.2.2.	Ангажовање ромских здравствених медијатора	РНВОЛС ДОМЗДРАВЉАДО ЉЕВАЦ	2018-2023	50.000,00	ЛС,МЗ донатори	Број Рома обухваћених радом здравственог медијатора
5.1.2.3.	Рад патронажних сестара у ромским насељима.	РНВОЛС ДОМЗДРАВЉАДО ЉЕВАЦ	2018-2023	/	ЛС,МЗ донатори	Број ромских породица обухваћених посетама патронажних сестара.

5.1.3. Програм: Унапређење животног окружења у ромској заједници

Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори
5.1.3.1.	Подршка унапређењу хигијене у ромским деловима насеља кроз пројекат јавних радова "УРЕЂЕЊЕ РОМСКИХ НАСЕЉА"	РНВОЛС ДОМЗДРАВЉАДО ЉЕВАЦ	2018-2023	300.000,00	ЛС, донатори	Број обухваћених домаћинстава

6. ПРОБЛЕМ/ПРИОРИТЕТ: РОДНА РАВНОПРАВНОСТ РОМКИЊА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

Степен приоритета (висок)

6.1. Стратешки циљ: Побољшање положаја ромкиња у општини Дољевац

6.1.1. Програм: Побољшање здравствене заштите ромкиња

6.1.1.1.	Повећање доступности здравствених услуга	РНВОЛС ДОМЗДРАВЉА ДО ЉЕВАЦ	2018-2023	/	ЈС, МРЗБСП, МЗ, донатори	Број посећених ромских породица по насељима од стране здравствених служби.
6.1.1.2.	Спровођење пројеката за унапређење здравља ромкиња	РНВОЛС ДОМЗДРАВЉА ДО ЉЕВАЦ	2018-2023	/	ЈС, МРЗБСП, МЗ, донатори	Организовање информативних јавних предавања за ромкиње из области здравствене заштите
6.1.1.3.	Унапређење заштите општегирепродуктивног здравља ромкиња	РНВОЛС ДОМЗДРАВЉА ДО ЉЕВАЦ	2018-2023	/	ЈС, МРЗБСП, МЗ, донатори	Смањење смртности новорођенчади.

7. ПРОБЛЕМ/ПРИОРИТЕТ: ИНФОРМИСАНОСТ, ПОЛИТИЧКО УЧЕШЋЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ РОМА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

Степен приоритета (низак)

7.1. Стратешки циљ: Унапређење информисаности и политичке заступљености рома у општини Дољевац**7.1.1. Програм: Унапређење информисања електронским и штампаним медијима**

Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори
7.1.1.1.	Производња и емисија емисије "Амаротхан" на локалном младију веб сајту www.amarothan.com	РНВОЛС Press Company	2018-2023	50.000,00	ЈС, МРЗБСП, донатори	Број радио емисија "Амаротхан" на ромском језику у Ромима, и презентација веб сајту.

7.1.1.2.	Подршка локалним медијима за унапређење информисања ромске популације на територији општине	РНВОЛС PressCompany	2018-2023	100.000,00	ЛС, МРЗБСП, донатори	Број радио емисија и износ обезбеђених средстава
----------	---	------------------------	-----------	------------	-------------------------	--

7.1.2. Програм: Подршка развоју локалних политика за унапређивање положаја Рома

Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори
7.1.2.1.	Јачање капацитета ЈЛС за развој локалних стратешких докумената за унапређивање положаја Рома	РНВОЛС	2018-2023	/	ЛС, МРЗБСП, донатори	Документација за унапређивање положаја Рома

8. ПРОБЛЕМ/ПРИОРИТЕТ: НЕГОВАЊЕ КУЛТУРЕ И ОБИЧАЈА РОМА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

Степен приоритета (средњи)

8.1. Стратешки циљ: Очување обичаја и културе Рома у општини Дољевац

8.1.1. Програм: Институционализација чувања и неговања културе Рома

Број	Пројекат	Носиоци-партнери	Време	Износ дин.	Извор финансирања	Индикатори
8.1.1.1.	Радионице трибина на тему "Обичаји и култура Рома у Србији"	РНВО ЛС, Народна библиотека Дољевац	2020	50.000,00	ЛС, МРЗБСП, МК, донатори	Планирана средства за подршку пројектима и програмима у области културе.

Стратегију за унапређење положаја Рома у општини Дољевац, за период од 2018 - 2023. објавити у Службеном листу Града Ниша.

Број: 02-67
У Дољевцу 09.03.2018.године.
Скупштина општине Дољевац

Председник
Дејан Смиљковић
